

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים : חברי הכנסת
אביחי אברהם בוארון
ארז מלול
משה פסל
צבי ידידיה סוכות
קטי קטרין שטרית
שמחה רוטמן
יוסף טייב
יצחק פינדרוס
משה סעדה
משה סולומון

פ/25/3491

הצעת חוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה
מממשלת ישראל (תיקון – שיפוי המדינה על נזקי טרור), התשפ"ג–2023

1. תיקון שם החוק .1 בחוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה מממשלת ישראל, התשע"ח–2018¹ (להלן – החוק העיקרי), בשם החוק, אחרי "ממשלת ישראל" יבוא "ושיפוי המדינה על נזקי טרור".
2. תיקון סעיף 1 .2 בסעיף 1 לחוק העיקרי –
- (1) אחרי ההגדרה "כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור" יבוא:
- "מעשה טרור" – כהגדרתו בחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016²; "
- (2) אחרי ההגדרה "המפקד הצבאי באזור" יבוא:

¹ ס"ח תשע"ח, עמ' 732.
² ס"ח תשע"ו, עמ' 898.

”נפגע” – כהגדרתו בחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש”ל-
1970³;”.

הוספת סעיפים 5 ו-3. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:

ו-6

”שיפוי המדינה על 5. (א) השר יערוך ויגיש לוועדת השרים לענייני ביטחון לאומי, בתום כל שנה, דין וחשבון המפרט רשימה של מעשי טרור שהרשות הפלסטינית שילמה כספים בזיקה אליהם.

(ב) שר הרווחה והביטחון החברתי יביא לאישור ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי דין וחשבון המפרט את סך הכספים ששילם המוסד לביטוח לאומי לנפגעי איבה לפי הוראות חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, התש”ל-1970, וכן שר האוצר יביא לאישורה דין וחשבון המפרט את הנתונים בנוגע לפיצויים ששולמו בעד נזק שנגרם לגופו של נכס עקב פגיעת איבה ולפי הוראות חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ”א-1961⁴, בגין מעשי הטרור שפורטו בדו”ח שהגיש השר לפי סעיף קטן (א), וזאת לא יאוחר מ-30 ימים ממועד הגשת הדו”ח כאמור.

(ג) ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי תדון בדו”ח, כאמור בסעיף קטן (ב), ותאשר אותו לא יאוחר מ-14 ימים מיום הבאתו לאישור.

(ד) שר האוצר יפרסם את הדו”ח כאמור בסעיף קטן (ב) לאחר אישורו על ידי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי; ואולם רשאי הוא שלא לפרסם מידע מתוכו שיש בגילוי חשש לפגיעה בביטחון המדינה.

³ ס”ח תש”ל, עמ’ 126.
⁴ ס”ח תשכ”א, עמ’ 100.

(ה) מתוך הכספים שמעבירה ממשלת ישראל לרשות הפלסטינית בהתאם להוראות חוקי היישום יקוזז בכל חודש סכום השווה לחלק השנים עשר מסך הכספים ששילמה ישראל לנפגעי הטרור בשנה הקודמת, כאמור בדו"ח לגבי אותה שנה, כפי שאושר בידי ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי לפי סעיף קטן (ב).

(ו) קיזוז כאמור בסעיף קטן (ה) ניתן שיתבצע מהכספים שהוקפאו לפי סעיף 4.

סיוע או השתתפות 6. כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה למעשי טרור לטרור, יראו בהם כאשרור למעשי טרור, לעניין סעיף 12 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]⁵.

דברי הסבר

מדינת ישראל מתמודדת עם טרור רצחני מיום הקמתה, טרור אשר גובה מחירים קשים בגוף ובנפש. נוסף על מחירים אלה, גובה הטרור מחירים כלכליים עצומים, כך שמדינת ישראל נאלצת להוציא מאות מיליוני שקלים מדי שנה בגין נזקי הטרור. באופן זה, המוסד לביטוח לאומי משלם כחצי מיליארד שקלים חדשים בשנה בגין קצבאות ותגמולים לאלפי משפחות האיבה ומשפחות החללים (לפי נתונים שפורסמו באתר הרשמי של המוסד לביטוח לאומי, בשנת 2021 שולמו לנפגעי פעולות איבה קצבאות ותגמולים בסך כ-545 מיליון שקלים חדשים). נוסף על הקצבאות והתגמולים, משלמת המדינה סכומים גבוהים מדי שנה לנפגעי פעולות איבה בגין נזקים שנגרמו לגוף של נכס עקב פגיעת איבה, מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961.

הרשות הפלסטינית מעניקה תגמולים למחבלים בתמורה לכך שביצעו מעשי טרור. בהתנהלות זו יש משום תגמול, תמריץ, תרומה והוקרה של מעשי הטרור. לפיכך, יש לראות ברשות הפלסטינית כמאשררת את מעשי הטרור ובכך חבה עליהם (כפי שנקבע בע"א 2362/19 פלוני נ' הרשות הפלסטינית (נבו 10.04.2022)).

לפי עקרונות דיני הנזיקין, האחראים על ביצוע עוולה יחובו בתשלום על הנזקים שנגרמים לנפגעי העוולה. למרות זאת, מדינת ישראל אינה גובה מהרשות הפלסטינית את חובותיה העצומים בגין נזקי טרור. לא זו אף זו, בעוד שהרשות הפלסטינית בעלת חובות נזיקיים שאינם נגבים, מדינת ישראל מוסיפה ומעבירה סכומי עתק לרשות הפלסטינית מכוח הוראות חוקי היישום. כמו כן, לא ייתכן לשער מצב שבו הכספים שהועברו למחבלים, ואשר הוקפאו מכוח החוק להקפאת כספים ששילמה הרשות הפלסטינית בזיקה לטרור מהכספים המועברים אליה ממשלת ישראל, התשע"ח-2018, יופשרו בחזרה לרשות

⁵ דיני מדינת ישראל תשכ"ח 10, עמ' 266.

הפלסטינית בעוד שהיא בעלת חובות למדינת ישראל.

הצעת חוק זו נועדה למצות את האחריות של הרשות הפלסטינית כמאשררת מעשי הטרור וחבה עליהם חבות מלאה. חבות שעד כה מדינת ישראל נמנעה מלגבות, ונשאה בכל עלויות הטרור העצומות מכספיה. החוק נועד לשנות מצב בלתי נסבל זה.

עוד מבקשת הצעת החוק לפשט את ההליך של הגדרת אחריות הרשות הפלסטינית וגביית התשלום, על ידי הבניית מנגנון דיווח תשלומים המעידים על זיקה בין הרשות הפלסטינית למעשי טרור, וכן דיווח על הוצאות המדינה בגין אירועי טרור, ושיפוי על הנזקים שנגרמו ממעשי הטרור, שלגביהם הרשות הפלסטינית בעלת זיקה כמאשררת.

שיפוי המדינה על נזקי הטרור הוא מהלך מתבקש והכרחי נוכח הסכומים העצומים שמוציאה המדינה בשל הטרור ותוצאותיו.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים
והונחה על שולחן הכנסת ביום
ל' בסיוון התשפ"ג (19.06.2023)